

Ecologische beoordeling herinrichting Brette Hoanne te Oosterzee

Opdrachtgever	[REDACTED]
Referentie	[REDACTED] 2019. Ecologische beoordeling herinrichting Brette Hoanne te Oosterzee. A&W-notitie 2943. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	2943BretHoanne
Status	Definitief
Datum	5 maart 2019 [REDACTED]
Projectleider	[REDACTED]
Autorisatie	[REDACTED]

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
6. Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2

Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden

tel. 0511 – 474764

email: info@altwym.nl

website: www.altwym.nl

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied. Boven: het woonhuis. Onder: deels dode bomen bij het boothuis.

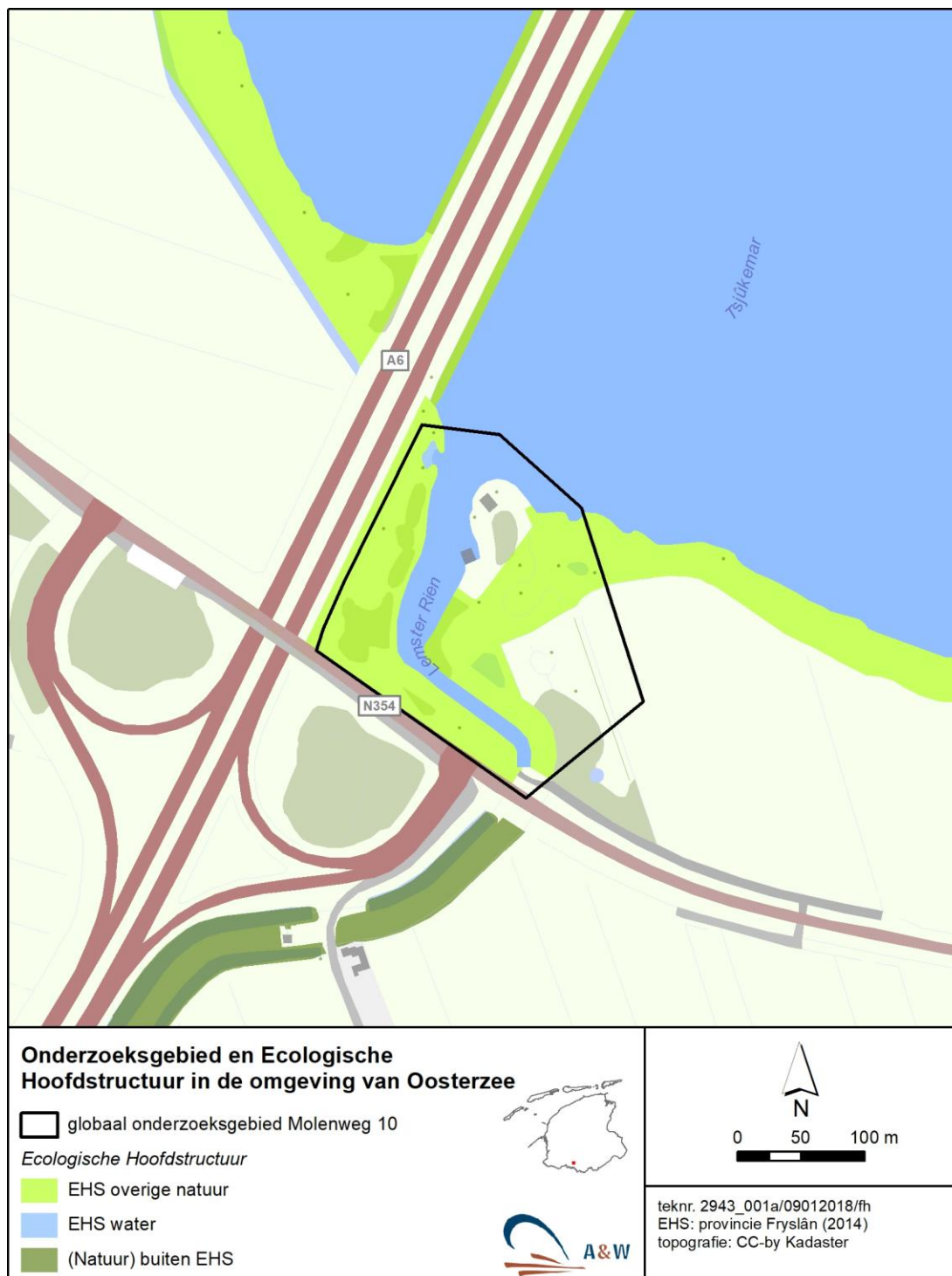
Foto's 3 en 4. Impressie van het plangebied. Boven: waterpartij met begroeiing. Onder: haventje.

1. Inleiding

Een particulier initiatiefnemer is voornemens om het gebied rond de locatie Brette Hoanne (Molenweg 10 te Oosterzee) opnieuw in te richten. Onderzoek in de vorm van een ecologische quickscan is nodig om te bepalen hoe de ingrepen zich verhouden tot de ecologische wet- en regelgeving. Dit betreft o.a. de Wet natuurbescherming en de regelgeving omtrent het Natuurnetwerk Nederland (in Fryslân de Ecologische Hoofdstructuur, EHS genoemd). Holtrop Holding B.V. heeft Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Het onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Er is daarbij onder andere gebruik gemaakt van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Tevens is een door Wetterskip Fryslân uitgevoerde oeverinventarisatie opgevraagd. Daarnaast is op 21 december 2017 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd, waarbij is gelet op de (mogelijkheden voor de) aanwezigheid van beschermde en/of kritische soorten.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

Figuur 1. Ligging van het plangebied en EHS-gebieden in de directe omgeving.

2. Situatieschets en plannen

Het plangebied ligt ten noorden van Oosterzee, aan de Tjûkemar (zie figuur 1). Het plangebied omvat de landtong ten oosten van de Lemster Rien met het terrein eromheen, de toegangsweg en het terrein ten oosten daarvan. Daarnaast beslaat het plangebied het terrein tussen de Lemster Rien en de N354 en de A6.

Het woonhuis staat in het noorden van het plangebied. Langs de uitloper van de Tjûkemar staat een boothuis dat in de huidige situatie onder andere in gebruik is als kantoor. Op het terrein zijn een aantal kleinere waterpartijen ten zuidoosten van het woonhuis. Deze zijn voedselrijk en de oevers zijn begroeid met Lisdodde en Pitrus. Er staan veel bomen op het terrein, onder andere wilgen, Berken, Zwarte els, fruitbomen en Walnotenbomen. Een deel van de bomen is dood. Op verschillende plekken op het terrein is struweel aanwezig met onder andere braamstruiken. Op het terrein zijn nabij het woonhuis bulten met bouwmaterialen en takken aanwezig. In het zuidwesten van het plangebied is langs de Lemster Rien een haventje. Ten westen van de Lemster Rien langs de A6 staan hoge bomen.

De oevers van de Tjûkemar zijn grotendeels beschoeid en steil. Aan de noordoostkant van het terrein is de oever opgebouwd uit basaltblokken. De oever is hier verruigd en begroeid met voornamelijk Riet, Kleine lisdodde en Grote egelskop.

Langs de toegangsweg staat aan de oostkant tussen de bomen een vervallen schuurtje. Daarnaast zijn nabij het boothuis twee containers aanwezig.

De plannen bestaan uit een verbouwing van de bestaande woning, die de functie van herberg zal krijgen, de nieuwbouw van een bedrijfswoning en een aantal trekkershutten, een verbouwing van het bestaande boothuis en de aanleg van een parkeerplaats. Het is daarnaast de bedoeling om een deel van de bomen te verwijderen om meer openheid te creëren op het terrein. Voor de plannen zal het bestemmingsplan gewijzigd moeten worden.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

In Nederland zijn de meeste beschermde gebieden beschermd volgens de Wet natuurbescherming (Natura 2000) of regels omtrent het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in Fryslân Ecologische Hoofdstructuur, EHS genoemd). Daarnaast kunnen gebieden in de provincie Fryslân ook zijn aangewezen als Weidevogelkerngebied of Ganzenfoeragegebied.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied (zie figuur 1). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Rottige Meenthe & Brandemeer' op circa 8 km afstand van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen op grotere afstand en zijn niet relevant voor onderhavige beoordeling.

'Rottige Meenthe & Brandemeer' is aangewezen voor een aantal habitattypen (vegetatietypen) en habitatrichtlijnsoorten, namelijk Zeggekorfslak, Gevleete witsnuitlibel, Grote vuurvinder, Gestreepte waterroofkever, Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Meervleermuis, Groenknolorchis en Platte schijfhoren. Ten aanzien van de aangewezen

habitattypen en de meeste habitatrichtlijnsoorten van dit Natura 2000-gebied kan op voorhand worden gesteld dat er geen ecologische relatie bestaat tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied. Redenen hiervoor zijn de relatief grote afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied, de grote mate van (menselijke) verstoring en het ontbreken van leefgebied binnen het plangebied dat geschikt is voor deze habitattypen en soorten. Hierdoor kunnen effecten op de instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van deze aangewezen natuurwaarden op voorhand worden uitgesloten.

Eén van de soorten waarvoor 'Rottige Meenthe & Brandemeer' is aangewezen en die mogelijk een ecologische relatie heeft met gebieden op enige afstand, is de Meerveermuis. Deze soort foerageert in het Natura 2000-gebied en heeft zijn verblijfplaatsen daarbuiten in bebouwing. Naast verblijfplaatsen kunnen in de omgeving van het Natura 2000-gebied ook vliegroutes van de Meerveermuis lopen. Het is mogelijk dat door het plangebied een vliegroute van de Meerveermuis loopt. In de omgeving zijn echter voldoende alternatieve vliegroutes aanwezig om foerageergebied boven de Tjûkemar te bereiken. Daarom zijn op het Natura 2000-gebied 'Rottige Meenthe & Brandemeer' geen negatieve effecten te verwachten. Hier wordt in §4.6 dieper op ingegaan.

Ecologische Hoofdstructuur

Uit de kaartgegevens over wettelijk beschermde gebieden blijkt dat een deel van het plangebied deel uitmaakt van de EHS van Fryslân. In het bestemmingsplan van het terrein staat echter de bestemming 'Wonen'. Daarnaast zijn de plannen zodanig dat het merendeel van de natuurwaarden in het gebied behouden zal blijven. Dit betekent dat er door ingrepen op het terrein geen significant negatieve effecten op de EHS zullen optreden. In overleg met de Provincie Fryslân is besloten dat een ontheffing van de Verordening Romte zal worden verleend, onder voorwaarde dat er een 'ecologische plus' wordt gerealiseerd. Voor de invulling van deze 'ecologische plus' zal door Altenburg & Wymenga een plan worden opgesteld.

Weidevogelkerngebied en Ganzenfoerageergebied

Het plangebied maakt geen deel uit van gebieden die zijn aangewezen als Weidevogelkerngebied of Ganzenfoerageergebied.

Conclusie gebiedsbescherming

Het plangebied bevindt zich binnen de EHS. Op het plangebied rust echter de bestemming 'Wonen'. Omdat het merendeel van de natuurwaarden volgens de plannen bovendien behouden zal blijven, zullen door de ingrepen geen significant negatieve effecten op de EHS ontstaan. Voor de plannen zal door de provincie een ontheffing van de Verordening Romte worden verleend, mits een 'ecologische plus' gerealiseerd wordt. Altenburg & Wymenga zal een notitie opstellen over de invulling van deze 'ecologische plus'.

Het plangebied maakt geen deel uit van overige gebieden beschermd volgens ecologische wet- en regelgeving en er zijn geen negatieve effecten op dergelijke gebieden in de omgeving te verwachten.

Om bovenstaande redenen ontstaan door de herinrichting geen knelpunten met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van andere vormen van gebiedsbescherming.

4. Soortbescherming en beoordeling

Soortbescherming is in Nederland sinds 1 januari 2017 vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Aan de Wet natuurbescherming zijn drie lijsten met soorten gekoppeld. Het gaat om artikel 3.1 waar soorten van de Vogelrichtlijn onder vallen, artikel 3.5 waar soorten van de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn onder vallen en artikel 3.10 voor overige soorten. Soorten uit de eerste twee artikelen zijn daarmee Europees beschermd, terwijl soorten van artikel 3.10 nationaal beschermd zijn. Provincies hebben de mogelijkheid om voor soorten uit artikel 3.10 een vrijstelling te verlenen van enkele verbodsbepalingen. De Provincie Fryslân hanteert vanaf 1 januari 2017 een dergelijke lijst met (dier)soorten die een vrijstelling genieten bij o.a. ruimtelijke ontwikkeling.

Gezien de ligging van het plangebied langs de A6 gaat het om een gebied met een hoge mate van menselijke verstoring. Hier zijn beperkte mogelijkheden voor soorten die beschermd zijn volgens de Wnb. Hieronder is beschreven welke beschermde soorten mogelijk in het plangebied voorkomen en wat de consequenties daarvan zijn voor de beoogde ingrepen.

4.1 Algemeen

Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit een bomenrijk gebied, grasland en een aantal waterpartijen. Het gebied is voedselrijk. Onder dergelijke omstandigheden zijn er beperkte mogelijkheden voor natuurwaarden aanwezig. Het is onwaarschijnlijk dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten uit de volgende soortgroepen voorkomen en/of worden beïnvloed door de uitvoering van het beoogde project:

- Planten
- Ongewervelde diersoorten

De redenen die aan deze conclusie ten grondslag liggen, zijn één of meer van de volgende:

- Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van deze soorten.
- In het plangebied is geen geschikt biotoop voor deze soorten aanwezig.
- Uitstralende effecten van de ingreep reiken niet dermate ver buiten de begrenzing van de locatie dat daardoor (mogelijk) leefgebied van deze soorten wordt beïnvloed.

De herinrichting van het plangebied veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van bovengenoemde soortgroepen.

4.2 Vissen

Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de volgens artikel 3.10 Wnb beschermde Grote modderkruiper. Binnen het plangebied zijn waterpartijen aanwezig waarin de soort kan voorkomen. Indien de waterpartijen binnen het plangebied worden aangetast, ontstaat daarom mogelijk een conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van de Grote modderkruiper. Indien het aantasten van de waterpartijen niet voorkomen kan worden, dient aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de Grote modderkruiper te worden uitgevoerd.

4.3 Amfibieën

Amfibieën artikel 3.5 Wnb

De volgens artikel 3.5 Wnb beschermde Heikikker komt ten oosten van het plangebied voor in het Brandemeer, op circa 8 kilometer van het plangebied (NDFF, van Delft 2016). Gezien de grote afstand tot het plangebied wordt de soort binnen het plangebied echter niet verwacht. Ook ten westen van het plangebied komt de Heikikker voor bij Sint Nicolaasga. In dit geval vormt de A6 echter een barrière. Bovendien is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor de Heikikker. Binnen het plangebied wordt de Heikikker daarom niet verwacht.

Andere volgens artikel 3.5 Wnb beschermde amfibieën komen in de omgeving van het plangebied niet voor.

Amfibieën artikel 3.10 Wnb

Van de amfibieënsoorten die zijn beschermd volgens artikel 3.10 Wnb komt in de omgeving van het plangebied alleen een aantal in meer of mindere mate algemeen voorkomende soorten voor, zoals Gewone pad, Bruine kikker, Meerkikker en Kleine watersalamander (Van Delft *et al.* 2016; NDFF). Voor de betreffende soorten geldt dat Provinciale Staten van Fryslân een vrijstelling heeft verleend voor het overtreden van de verbodsbepalingen bij artikel 3.10 Wnb bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Wel dient bij werkzaamheden aan watergangen ten aanzien van deze amfibieënsoorten rekening gehouden te worden met de zorgplicht. Dit kan door bij het dempen van watergangen te werken in de richting van een open einde.

Conclusie amfibieën

De uitvoering van de plannen veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van amfibieën, mits bij werkzaamheden aan watergangen rekening gehouden wordt met de zorgplicht.

4.4 Reptielen

In het Natura 2000-gebied 'Rottige Meenthe en Brandemeer' komt de Ringslang voor. Deze soort is beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het is mogelijk dat de soort binnen het plangebied voorkomt, maar binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor broed- en overwinterplaatsen van de Ringslang aanwezig.

Om bovenstaande redenen veroorzaken de plannen geen negatieve effecten op de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaatsen van Ringslang. Andere beschermde reptielensoorten worden in het plangebied niet verwacht. De geplande werkzaamheden veroorzaken daarom geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van reptielen.

4.5 Vogels

In de Wet natuurbescherming valt het beschermingsregime van vogels onder wetsartikel 3.1 en 3.5. De vogelsoorten die onder de Europese Vogelrichtlijn vallen, zijn opgenomen in artikel 3.1. De vogelsoorten die onder bijlage II van het Verdrag van Bern vallen, zijn opgenomen in artikel 3.5. Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten vallen onder artikel 3.1. Een klein deel van deze soorten valt tevens onder artikel 3.5. Vooralsnog worden effecten op vogels door de provincies beoordeeld volgens de bepalingen onder artikel 3.1.

Binnen het plangebied zijn op verschillende plekken mogelijkheden voor broedende vogels aanwezig. In de opgaande begroeiing en in de takkenbulten op het terrein kunnen bijvoorbeeld algemeen voorkomende vogelsoorten, zoals Merel en Winterkoning tot broeden komen. In holtes in de dode bomen zouden vogelsoorten, zoals spechten kunnen broeden.

Daarnaast zijn er mogelijkheden voor nesten van watervogels en rietvogels aanwezig aan de oevers van watergangen en van het Tjûkermar.

Bij werkzaamheden moet volgens de Wet natuurbescherming rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is dat verstoord kan worden. Aantasting en verstoring van nesten is niet toegestaan.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden aangetast. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld bouw materiaal goed af te dekken. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Wet natuurbescherming en moeten de verstorende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Wet natuurbescherming, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert bijvoorbeeld jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. In augustus 2009 is onder de Flora- en faunawet een indicatieve lijst opgesteld van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. Deze lijst is per 1 januari 2017 onveranderd overgenomen bij de Wet natuurbescherming. Binnen het plangebied zijn mogelijkheden aanwezig voor de jaarrond beschermde Huismus. Hieronder wordt daar dieper op ingegaan.

Binnen het plangebied is in een van de hoge bomen een nest waargenomen dat gezien de grootte naar verwachting van een Zwarte kraai is. De Zwarte kraai is een soort die valt onder categorie 5 van de lijst met vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen. De nestplaatsen van vogels uit categorie 5 zijn alleen beschermd indien er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. Ecologisch zwaarwegende redenen zijn in dit geval niet aanwezig. Door uitvoering van de geplande werkzaamheden zal daarom geen conflict met de Wet natuurbescherming ontstaan ten aanzien van de Zwarte kraai, mits verstoring van het nest tijdens het broedseizoen wordt voorkomen (zie hierboven).

Huisumus

Onder het dak van het woonhuis bestaan mogelijkheden voor broedende Huismussen. Nesten van de Huismus zijn jaarrond beschermd (categorie 2, zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk van bebouwing). Indien bij de werkzaamheden aan het woonhuis het dak wordt aangetast, ontstaat in potentie een conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van de Huismus. In dat geval dient voorafgaand aan de werkzaamheden aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd om te bepalen of er Huismusnesten onder het dak van het woonhuis aanwezig zijn.

Conclusie vogels

Broedende vogels algemeen

Door de uitvoering van de plannen ontstaat mogelijk een conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van vogels indien door de werkzaamheden broedende vogels verstoord worden. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren kan een conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedende vogels worden voorkomen.

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Binnen het plangebied zijn mogelijkheden voor nestplaatsen van de Huismus aangetroffen. Indien door de werkzaamheden het dak van het woonhuis wordt aangetast, dient aanvullen onderzoek naar het al dan niet voorkomen van nestplaatsen van de Huismus te worden uitgevoerd.

4.6 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Hierdoor gelden voor deze soorten striktere beoordelingscriteria bij ontheffingsaanvragen dan bij de meeste andere beschermde zoogdiersoorten. Om deze reden worden de vleermuizen in een aparte paragraaf besproken en worden de 'overige zoogdiersoorten' in §4.7 behandeld.

Volgens verspreidingsgegevens kan een aantal vleermuissoorten in de omgeving van het plangebied worden verwacht, namelijk Gewone dwergvleermuis, Laatvieger, Meervleermuis, Ruige dwergvleermuis en Watervleermuis (NDFF, Melis 2012). Voor vleermuizen zijn drie elementen van het leefgebied te onderscheiden die van belang zijn voor de functionaliteit ervan. Deze zijn: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en (oude) bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders. Binnen het plangebied zijn mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in het woonhuis en in de bomen. In het woonhuis zijn openingen tussen dakpannen gevonden die vleermuizen toegang kunnen bieden tot de dakconstructie. Binnen het plangebied zijn veel bomen van verschillende soorten aanwezig. In de omgeving van het boothuis staat een groot aantal dode bomen. Daarnaast zijn in de oudere bomen in het plangebied holtes te verwachten die geschikt zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen en zijn bomen met loszittend schors waargenomen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kan daarom niet worden uitgesloten. Onderdeel van de plannen is het verbouwen van het woonhuis en het verwijderen van (vooral dode) bomen voor het creëren van openheid in het gebied. Indien bij de uitvoering van de plannen verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetast, zal een conflict met de Wet natuurbescherming ontstaan. Daarom dient voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen te worden uitgevoerd.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaatsen en foerageergebied maken de meeste vleermuizen om zich te oriënteren gebruik van vaste vliegroutes langs lijnvormige structuren, zoals lanen, boomsingels en (oever van) sloten en andere waterpartijen. Het is mogelijk dat er binnen het plangebied vliegroutes van vleermuizen lopen richting foerageergebied boven het Tjûkermar. Omdat er vanaf eventuele verblijfplaatsen in de omgeving geen aanvliegroute langs bomen richting het plangebied lijkt te zijn, worden alleen vliegroutes van Meervleermuis of Watervleermuis over watergangen verwacht. In de omgeving van het plangebied zijn echter voldoende alternatieve vliegroutes voor deze soorten aanwezig. Een aantasting van de vliegroute over de Lemster Rien zal daarom geen effect hebben op de functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen in de omgeving.

Foerageergebied

Het is mogelijk dat het plangebied gebruikt wordt als foerageergebied van vleermuizen. Omdat het een bomenrijk gebied in de nabijheid van water betreft, zullen er naar verwachting veel insecten voorkomen. Door het uitdunnen van de bomen binnen het plangebied als onderdeel van de plannen zal dit foerageergebied deels verloren gaan. In de omgeving van het plangebied is echter voldoende alternatief foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. De functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen in de omgeving zal door een aantasting van het foerageergebied daarom niet worden aangetast.

Samenvattend

De plannen veroorzaken mogelijk een conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen. Voor aanvang van de werkzaamheden dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied.

4.7 Overige zoogdiersoorten

Overige zoogdiersoorten artikel 3.5 Wnb (exclusief vleermuizen)

In de omgeving van het plangebied komt een aantal beschermde zoogdiersoorten voor. Van de volgens artikel 3.5 Wnb beschermde Otter zijn waarnemingen bekend langs de A6 ter hoogte van de Tjûkemar (NDFF). Het is mogelijk dat Otters af en toe gebruik maken van de oevers van de Tjûkemar binnen het plangebied. Naar verwachting is het plangebied echter niet geschikt voor vaste rust en verblijfplaatsen van de Otter, vanwege de hoge mate van menselijke verstoring.

Ook de volgens artikel 3.5 Wnb beschermde Noordse woelmuis komt in de omgeving van de Tjûkemar voor. Voor deze soort van natte vegetaties is binnen het plangebied echter geen geschikt leefgebied aanwezig.

Overige zoogdiersoorten beschermd volgens artikel 3.5 Wnb worden in de omgeving van het plangebied niet verwacht.

Overige zoogdiersoorten artikel 3.10 Wnb

In het Natura 2000-gebied 'Rottige Meenthe en Brandemeer' komt de volgens artikel 3.10 Wnb beschermde Waterspitsmuis voor. Binnen het plangebied is voor deze soort echter geen geschikt leefgebied aanwezig, omdat de oevers in het gebied niet verruigd genoeg zijn.

Daarnaast zijn uit de omgeving van het plangebied waarnemingen van de volgens artikel 3.10 Wnb beschermde Boomarter bekend uit het Kuinderbos (NDFF). De Boomarter komt echter vooral voor in bosgebieden. Naar verwachting zijn de waarnemingen van zwervende dieren afkomstig uit natuurgebieden. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen bosgebieden aanwezig. Bovendien bestaat het plangebied uit een gebied met veel menselijke invloed, dat als leefgebied niet geschikt is voor de Boomarter.

Ook de volgens artikel 3.10 Wnb beschermde Das komt voor in de omgeving van het plangebied. Het plangebied is echter niet geschikt als leefgebied voor de Das, omdat het gaat om een gebied met een hoge grondwaterstand, dat niet geschikt is voor het graven van burchten.

Uit verspreidingsgegevens van zoogdieren blijkt dat in de omgeving van het plangebied een aantal meer of minder algemeen voorkomende zoogdiersoorten voorkomt die zijn beschermd volgens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het betreft soorten zoals Aardmuis, Bosmuis, Egel, Haas, Konijn en Steenarter (Melis 2012, NDFF). Provinciale Staten van Fryslân heeft vrijstelling van de Wnb verleend voor deze soorten bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling.

Conclusie 'Overige zoogdiersoorten'

Om bovenstaande redenen veroorzaken de beoogde ingrepen in het plangebied geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten'.

5. Conclusie

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van Natura 2000-gebieden.

EHS-gebieden

Een deel van het plangebied behoort tot de Ecologische Hoofdstructuur van de provincie Fryslân. Op het plangebied rust echter reeds de bestemming 'wonen'. Ook worden de plannen zodanig uitgevoerd dat de bestaande natuurwaarden zoveel mogelijk behouden zullen worden. Er zullen daarom geen significant negatieve effecten op de EHS ontstaan. De provincie zal een ontheffing van de Verordening Romte verlenen, mits een 'ecologische plus' in het gebied gerealiseerd wordt. Voor de invulling van deze 'ecologische plus' zal Altenburg & Wymenga een plan opstellen.

Weidevogelkern- en Ganzenfoerageergebied

De uitvoering van de plannen veroorzaakt geen conflict met de ecologische regelgeving ten aanzien van Weidevogelkerngebieden en Ganzenfoerageergebied.

Soortbescherming

Grote modderkruiper

De watergangen binnen het plangebied zijn in principe geschikt voor de Grote modderkruiper. Indien het dempen van watergangen niet voorkomen kan worden, dient voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van de Grote modderkruiper.

Broedende vogels algemeen

Broedende vogels mogen door de werkzaamheden niet worden verstoord. Maatregelen om verstoring van broedvogels te voorkomen worden beschreven in paragraaf 4.5.

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Het woonhuis is in potentie geschikt voor nestplaatsen van Huismussen. Als het dak van het woonhuis wordt aangetast ontstaat daarom mogelijk een conflict met de Wet natuurbescherming. Indien aantasting van het dak van het woonhuis niet kan worden voorkomen, dient voorafgaand aan de werkzaamheden aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd om te bepalen of onder het dak van het woonhuis daadwerkelijk Huismussen nestelen.

Vleermuizen

Indien aantasting van het dak van het woonhuis en bomenkap niet kan worden voorkomen ontstaat in potentie een conflict met de Wet natuurbescherming ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen. In dat geval dient voorafgaand aan de werkzaamheden aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd om te bepalen of binnen het plangebied verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Overige soorten

Door uitvoering van de plannen zal geen conflict ontstaan met de Wet natuurbescherming ten aanzien van overige beschermde soorten. Wel geldt ten aanzien van amfibieënsoorten de zorgplicht.

6. Literatuur

- Boer, E.P. de, E. van Hijum, C. Brochard & R. Bonne van Seijen. 2014. Libellenrijk Fryslân. Mei ljochtsjende wjukken oer it wetter. Bureau Faunax, Gorredijk.
- Melis, J. 2012. Werkatlas zoogdieren provincie Fryslân. Provincie Fryslân, Leeuwarden.
- Nöllert, A. & C. Nöllert 2001. Amfibieëngids van Europa. Tirion Uitgevers BV, Baarn.
- Van Delft, J., Kranenbarg, J., de Bruin, A., Frigge, P. (2016) Waarnemingenoverzicht 2015. Bijlage RAVON 63, jaargang 18 (4).

Website s

NDFF